

Namjenski krediti za kupnju vrijednosnica

Strogo namjenske kredite za kupnju vrijednosnih papira uz zalag već postojećih vlastitih vrijednosnica u Hrvatskoj nudi nekoliko banaka i brokerskih kuća. Među tim bankama su Privredna, Zagrebačka, Podravska, Partner, HPB i Centar banka, a među brokerskim kućama, osim onih u vlasništvu banka, Ilirika vrijednosni papiri, KD Investments, Fima, Complite line, Abacus te Partner kapital.

U svijetu je to uobičajna financijska usluga poznata pod nazivom *margin trading* ili poslovanje po *margin accountu*. Takav kredit pruža klasičnu financijsku polugu pomoću koje klijenti mogu udvostručiti eventualni kapitalni dobitak.

Margin krediti se najčešće koriste za kratkoročno financiranje kada ulagatelj ne posjeduje zalihe slobodnog kapitala koje bi iskoristio za kupnju novih dionica. Pri tome je potrebno dobro ocijeniti oscilacije na tržištu kapitala i *margin* kredit realizirati u situacijama kada se predviđa snažan rast vrijednosti dionica. Stoga treba imati na umu da je *margin* kredit prvenstveno namjenjen dobrim poznavateljima tržišta kapitala jer u slučaju krive procjene može se izgubiti ne samo vlastiti ulog, već i ono posuđeno.

Budući da *margin* krediti omogućavaju veću izloženost ulagača prema tržištu kapitala, te ujedno predstavljaju opasnu financijsku polugu koja može donijeti dodatni gubitak, financijski stručnjaci preporučuju oprez i zatvaranje *margin* kredita s prvom zaradom.

Kredit se nude s visokom kamatnom stopom do 12%, no njihova pogodnost sastoji se u tome da se otplata ne obavlja jedankim anuitetima, već se tijekom korištenja kredita plaća samo kamata, troškovi skrbi te transakcijski troškovi, a glavnica se vraća po isteku ugovorenog vremena, odnosno kada klijent želi zatvoriti svoju poziciju. Rok otplate kredita je do godinu dana uz mogućnost produljenja, a kredit se odobrava u roku od nekoliko sati. Također, instrumenti osiguranja izuzetno su jednostavni - nisu potrebni jamci, potvrde o primanjima i sl., a kao zalag uzimaju se vrijednosni papiri koje klijent već posjeduje. Obim i struktura vrijednosnica koje se mogu koristiti kao instrumenti osiguranja određuje banka, a

portfelj koji se sastoji od dionica danih u zalag te kupljenih dionica iz odobrenog kredita nalazi se na njezinog skrbi. Pri tome, klijent plaća troškove skrbi u iznosu od 0,2 do 0,5% godišnje na iznos ukupne imovine. U troškove kredita treba uzeti i naknadu za odobrenje od 0,5% koju neke banke naplaćuju jednokratno. Lista dionica za koje se odobrava kredit ažurira se prema predviđanjima i procijenjenim kretanjima tržišta, a utvrđuje se prema kriterijima kao što su likvidnost dionice, interes klijenta, stanje tržišta, buduća kretanja te ostalim pokazateljima.

Važan pojam vezan uz *margin* kredite je i *margin call*. Ukoliko vrijednost dionica padne ispod vrijednosti kredita umnoženog za faktor 1,8 (primjerice u Zagrebačkoj banci), banka ima pravo pozvati klijenta da podmiri razliku uplatom ili stavi u portfelj dodatne dionice na osiguranje i to u roku od 24 sata. U protivnom banka, kako bi namirila svoje potraživanje, može prodati dio ili sve dionice iz portfelja kako bi osigurala svoj kreditni portfelj.

Pregled kreditnih uvjeta

Banka	Iznos kredita	Kamata	Margin call - pad vrijednosti portfelja	Troškovi skrbištva	Jednokratna naknada za odobrenje kredita
Zagrebačka banka	minimalno 50.000 kuna	9,99%	20%	0,5%	-
PBZ	Do 150.000 EUR	9,5% uz EUR	10%	0,5%	-
HPB	Od 50.000,00 do 1.500.000,00 kuna	10%-10,5%	30%	0,4%	0,5%
Podravska banka	-	9,9%	10%	0,35%	0,5%
Centar banka	Od 50.000 do 2.000.000 kuna	10%-12%	10%	0,2%	0,5%
Partner banka	Od 20.000 do 3.000.000 kuna	9,5%	20%	0,35%	0,5%

TEHNIČAR COPYSERVIS d.o.o.

Kranjčevićeva 25a, 01/3820 333, www.copyservis.hr, copyservis@copyservis.hr

you can **Canon**